

II. MELLÉKLET

I. A JÁRMŰVEZETŐI VIZSGÁK MINIMUMKÖVETELMÉNYEI

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a vezetői engedélyt kérelmezők rendelkezzenek a járművek vezetéséhez szükséges ismeretekkel és jártassággal, valamint ennek megfelelő magatartást tanúsítsanak. Ennek értelmében a vizsgának az alábbiakat kell tartalmaznia:

- elméleti vizsga, majd
- jártassági- és magatartás vizsga.

A vizsga lebonyolításának feltételeit az alábbiak határozzák meg.

A. ELMÉLETI VIZSGA

1. Forma

A formát úgy kell megválasztani, hogy meg lehessen bizonyosodni arról, hogy rendelkezik-e a kérelmező a megkívánt ismeretekkel a 2–4. pontokban felsorolt területeken.

A valamely kategóriában már sikeres elméleti vizsgát tett kérelmező, aki egy újabb kategóriájú vezetői engedély megszerzéséért vizsgázik, **a képzési programnak kizárólag** a 2–4. pontokban előírt közös **rendelkezéseknek megfelelő részei alól menthető fel, a vizsga sikeres letétele követelményének sérelme nélkül.**

2. Az elméleti vizsga valamennyi járműkategóriára vonatkozó tartalma

2.1. Az alább felsorolt pontok mindegyikére kérdéseket kell feltenni, amelyek tartalmának és formájának meghatározása a tagállamok mérlegelésére van bízva:

2.1.1. Közúti közlekedési szabályok:

- különös tekintettel a közúti jelzőtáblákra, jelzésekre, jelölésekre, az elsőbbségadásra és sebességkorlátozásra;

2.1.2. A vezető:

- az éberség és a közúti közlekedés többi résztvevőjével szembeni magatartás fontossága,
- észlelés, ítélőképesség és döntéshozatal, különösen a reakcióidő, valamint a vezetői magatartás megváltozása alkohol, kábítószer, gyógyszerek, adott lelki állapot vagy fáradtság hatására;

2.1.3. A közút:

- a különböző időjárás és útviszonyok mellett a járművek közötti biztonságos távolság, a féktávolságok és a biztonságos úttartás megtartására vonatkozó legfontosabb elvek,
- az eltérő útviszonyokkal, különösen azoknak az időjárás, valamint az út adott nap-szak hatására bekövetkező változásaival összefüggő vezetési kockázati tényezők,
- a különböző úttípusok jellemzői és az ezzel összefüggő jogszabályi követelmények;

2.1.4. A közlekedés más résztvevői:

- a közlekedésben résztvevők tapasztalatlanságával, valamint leginkább sérülékeny csoportjaival, pl. a gyermekekkel, gyalogosokkal, kerékpárosokkal, **motorkerékpárosokkal** és a mozgásukban korlátozott személyekkel összefüggő sajátos kockázati tényezők,
- járművek különböző típusainak vezetésével, továbbá vezetőik eltérő látóterével járó kockázati tényezők;

2.1.5. Általános szabályok, rendeletek és egyéb kérdések:

- a járművek használatához szükséges adminisztratív dokumentumokra vonatkozó szabályok,
- a járművezető baleset esetén tanúsítandó magatartását meghatározó általános szabályok (figyelmeztető eszközök kihelyezése és riasztás), és azok az intézkedések, amelyeket szükség esetén megtehet a közúti balesetekben sérülést szenvedett személyek érdekében,
- a szállított teherre és személyekre vonatkozó biztonsági tényezők;

2005. február 23., szerda

- 2.1.6. A jármű elhagyásakor szükséges óvintézkedések;
- 2.1.7. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő mechanikai szempontok; a kérelmezőknek képesnek kell lenniük észlelni a leggyakoribb meghibásodásokat, különösen a kormány-, a felfüggesztési és a fékrendszerben, a gumibroncsokban, a lámpákban és az irányjelzőkben, a fényvisszaverőkben, a visszapillantó tükrökben, a szélvédőben és az ablaktörőkben, a kipufogórendszerben, a biztonsági övekben és hangjelző berendezésben;
- 2.1.8. A jármű biztonsági felszerelései, és különösen a biztonsági övek, a fejtámaszok és a gyermekek biztonságát szolgáló eszközök használata;
- 2.1.9. A járműnek a környezettel összefüggő használatát érintő szabályok (a hangjelzést adó eszközök megfelelő használata, mérsékelt üzemanyag-fogyasztás, a szennyező anyagok kibocsátásának korlátozása stb.).

3. Az **A**, **A2** és **A1** kategóriákra vonatkozó különleges rendelkezések

3.1. Az alábbiak általános ismeretének kötelező ellenőrzése:

- 3.1.1. Védőfelszerelés, például kesztyű, csizma, védőruha és bukósisak használata;
- 3.1.2. A motorkerékpárosok láthatósága a közúti közlekedés többi résztvevője számára;
- 3.1.3. Az úttest fent meghatározott különböző állapotaihoz kapcsolódó kockázati tényezők, különös tekintettel az olyan csúszós részekre, mint például a csatornafedelek, az útburkolati jelzésekre, például a vonalak és nyilak, valamint a villamossínekre;
- 3.1.4. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő, fent meghatározott mechanikai szempontok, különös tekintettel az elakadásjelző kapcsolójára, az olajsintekre és a láncre.

4. A **C**, **C+E**, **C1**, **C1+E**, **D**, **D+E**, **D1** és **D1+E** kategóriákra vonatkozó különleges rendelkezések

4.1. Az alábbiak általános ismeretének kötelező ellenőrzése:

- 4.1.1. A a közúti fuvarozásra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló, 1985 december 20-i 3820/85/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ által meghatározott vezetési és pihenő időre vonatkozó szabályok; a menetíró készüléknek a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985 december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet⁽²⁾ által meghatározott használata;
- 4.1.2. Az érintett szállítmány típusára – áru vagy utasok – vonatkozó szabályok;
- 4.1.3. A belföldi és a nemzetközi árufuvarozáshoz és személyszállításhoz szükséges jármű- és szállítási okmányok;
- 4.1.4. Baleset esetén tanúsítandó magatartás; baleset vagy hasonló esemény, például az utasok eltávolításával járó veszélyhelyzet esetén elvégzendő intézkedések ismerete és elsősegélynyújtási alapismeretek;
- 4.1.5. A kerekek leszerelése és cseréje közben betartandó óvintézkedések;
- 4.1.6. A járművek tömegére és méreteire vonatkozó szabályok; a sebesség-korlátozókra vonatkozó szabályok;
- 4.1.7. A látótérnek a saját jármű jellemzői által okozott korlátozása;
- 4.1.8. Autóstérkép olvasása, útvonaltervezés, beleértve az elektronikus navigációs rendszerek használatát is (választható);
- 4.1.9. A jármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők: a rakomány ellenőrzése (rakodás és rögzítés), a különböző típusú rakományokkal kapcsolatos nehézségek (pl. folyadékok, függő rakomány, ...), az áru be- és kirakodása és a rakodó-berendezések használata (csak a C, C+E, C1, C1+E kategóriákban);
- 4.1.10. A járművezető felelőssége az utasszállítást illetően; az utasok kényelme és biztonsága; gyermekek szállítása; az elindulás előtti szükséges ellenőrzések; az összes busztípus része kell, hogy legyen az elméleti vizsgának (a tömegközlekedésben használt buszok és a távolsági buszok, különleges méretű buszok, ...) (csak a D, D+E, D1, D1+E kategóriákban).

⁽¹⁾ HL L 370., 1985.12.31., 1. o.

⁽²⁾ HL L 370., 1985.12.31., 8. o.

2005. február 23., szerda

- 4.2. A C, C+E, D és D+E kategóriákra vonatkozásában a következő további előírások általános ismeretének kötelező ellenőrzése:
- 4.2.1. A következők szerkezeti és működési elvei: belsőégésű motorok, folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék), az üzemanyag-ellátó rendszer, az elektromos rendszer, a gyújtási rendszer, az erőátviteli rendszer (tengelykapcsoló, sebességváltó stb.);
- 4.2.2. Kenés és fagyásálló védelem;
- 4.2.3. A gumiabroncsok szerkezetének, felszerelésének, helyes használatának és ápolásának elvei;
- 4.2.4. A fékszerelvények és a sebességszabályzók típusainak, működésének, fő elemeinek, csatlakozásának, használatának és napi karbantartásának elvei, és a blokkolásgátló fékek használata;
- 4.2.5. A kapcsolószerkezetek típusainak, működésének, fő elemeinek, csatlakozásának, használatának és napi karbantartásának elvei (csak a C+E, D+E kategóriákban);
- 4.2.6. Üzemzavarok okainak felderítési módszerei;
- 4.2.7. A járművek megelőző karbantartása és a szükséges folyamatos karbantartás;
- 4.2.8. A járművezető felelőssége az áru egyeztetett feltételek szerinti átvételét, fuvarozását és leszállítását illetően (csak a C, C+E kategóriákban).

B. JÁRTASSÁGI ÉS MAGATARTÁSVIZSGA

5. A jármű és felszerelése

- 5.1. Kézi sebességváltóval rendelkező járművet kizárólag az vezethet, aki kézi sebességváltóval rendelkező járművön tette le a jártassági- és magatartásvizsgát.

Ha a kérelmező a jártassági- és magatartásvizsgát automata sebességváltóval rendelkező járművön teszi le, ezt a tényt az e vizsga alapján kiállított összes engedélyen fel kell tüntetni. Az ilyen jelöléssel ellátott engedélyek csak automata sebességváltóval rendelkező járművek vezetéséhez használhatók.

Abban az esetben, ha az ilyen tanuló vezető később gyakorlati vizsgát tesz, amely vizsga kifejezetten a kézi sebességváltós járművek sebességváltójának kezelésére összpontosít, akkor ezt az utalást mellőzni kell.

Az „automata sebességváltóval rendelkező jármű”: az a jármű, amelynél a motor és a kerekek közötti áttétel kizárólag a gázpedál, illetve a fékpedál használatával változtatható.

- 5.2. A jártassági és magatartásvizsgán alkalmazott járműveknek meg kell felelniük az alábbiakban megadott **minimumkövetelményeknek**.

A1 kategória:

A1 kategóriájú, oldalkocsi nélküli motorkerékpárok, legalább 120 cm³ hengerűrtartalommal, amelyek legalább 90 km/h sebesség elérésére alkalmasak

A2 kategória:

A2 kategóriájú, oldalkocsi nélküli motorkerékpárok, legalább 375 cm³ hengerűrtartalommal, és legalább 25 kW teljesítményű motorral

A kategória:

A kategóriájú, oldalkocsi nélküli **motorkerékpárok, legalább 35 kW** teljesítményű motorral

B kategória:

B kategóriájú, négykerekű jármű, amely legalább 100 km/h sebesség elérésére alkalmas;

B+E kategória:

Egy B kategóriába tartozó vizsgajárműből és egy legalább 1000 kg megengedett legnagyobb össztömeggel rendelkező pótkocsiból álló járműszerelvény, amely legalább 100 km/h sebesség elérésére alkalmas, és nem tartozik a B kategóriába; a pótkocsi raktere zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vonójármű; amennyiben a hátratekintés csak a vonójármű külső visszapillantó tükrökének használatával lehetséges, a zárt dobozos felépítmény szélessége kis mértékben elmaradhat a vonójárműétől; a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg kell, hogy legyen;

2005. február 23., szerda

B1 kategória:

Legalább 60 km/h sebesség elérésére képes, három-, illetve négykerekű gépi meghajtású jármű;

C kategória:

A C kategóriába tartozó járművek, amelyek megengedett legnagyobb össztömege legalább 12 000 kg, és hossza legalább 8, szélessége legalább 2,40 méter, továbbá legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva, legalább nyolc előremeneti fokozattal rendelkező sebességváltóval és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve; a raktér egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke; a jármű tényleges össztömege legalább 10 000 kg kell, hogy legyen;

C+E kategória:

Vagy egy nyergesjármű vagy egy C kategóriájú vizsgajárműből és egy legalább 7,5 méter hosszú pótkocsiból álló járműszerelvény; a nyerges jármű vagy a járműszerelvény megengedett legnagyobb össztömege legalább 20 000 kg, legalább 14 méter hosszú és 2,40 méter széles, legalább 80 km/h sebesség elérésére képes; blokkolásgátló fékekkel ellátva, legalább nyolc előremeneti fokozattal rendelkező sebességváltóval és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve; a raktér egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke; a nyerges jármű, illetve a járműszerelvény tényleges össztömege legalább 15 000 kg kell, hogy legyen;

C1 kategória:

C1 alkategóriába tartozó járművek, amelyek legnagyobb megengedett össztömege legalább 4000 kg, és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve; a raktér egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke;

C1+E kategória:

Egy C1 kategóriába tartozó vizsgajárműből és egy legalább 1250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló járműszerelvény, amelynek hossza legalább nyolc méter és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmas; a pótkocsi raktere egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább olyan széles és magas, mint a vezetőfülke; amennyiben a hátratekintés csak a vonójármű külső visszapillantó tükrökének használatával lehetséges, a zárt dobozos felépítmény kevésbé keskenyebb lehet mint a vonójármű; a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg kell, hogy legyen;

D kategória:

A D kategóriába tartozó járművek, amelyek hossza legalább 10, szélessége legalább 2,40 méter, és legalább 80 km/h sebesség elérésére alkalmasak; blokkolásgátló fékekkel ellátva és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve;

D+E kategória:

Egy D kategóriájú vizsgajárműből és egy legalább 1250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló, legalább 2,40 méter széles és legalább 80 km/h sebesség elérésére képes járműszerelvény; a pótkocsi raktere egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább két méter széles és két méter magas; a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg kell, hogy legyen;

D1 kategória:

D1 alkategóriájú jármű, amely megengedett legnagyobb össztömege legalább 4000 kg, legalább öt méter hosszú és legalább 80 km/h sebesség elérésére képes; blokkolásgátló fékekkel ellátva és a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készülékkel felszerelve;

D1+E kategória:

Egy D1 alkategóriájú vizsgajárműből és egy legalább 1250 kg megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsiból álló, és legalább 80 km/h sebesség elérésére képes járműszerelvény; a pótkocsi raktere egy zárt dobozos felépítményből áll, amely legalább két méter széles és két méter magas; a pótkocsi tényleges össztömege legalább 800 kg kell, hogy legyen;

2005. február 23., szerda

A B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 és a D1+E kategóriákhoz használt azon vizsgajárművek, amelyek nem felelnek meg a fent megadott minimumkövetelményeknek, de amelyek e bizottsági irányelv hatálybalépésének időpontjában vagy azt megelőzően használatban voltak, az adott dátumot követően legfeljebb tíz évig még használhatók. Az ezekben a járművekben szállítandó rakományra vonatkozó követelményeket a tagállamok az irányelv hatálybalépésétől számított tíz éven belül ültethetik át.

6. Az A, A2 és A1 kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás

6.1. A jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése

A kérelmezőknek a következő követelmények kielégítésével igazolniuk kell, hogy elő tudnak készülni a biztonságos vezetésre:

- 6.1.1. A védőfelszerelés, például a kesztyű, csizma, védőruha és -sisak beállítása;
- 6.1.2. A gumibroncsok, fékek, a kormánymű, az elakadásjelző-kapcsoló (ha van), a lánc, olajszintek, fényszórók, távolsági fényszórók, irányjelzők és a hangjelző berendezés szűrőpróba-szerű ellenőrzésének elvégzése.

6.2. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek

- 6.2.1. A motorkerékpár kitámasztó lábra helyezése és arról való levétele, valamint a jármű mellett haladva annak a motor segítségével nélküli mozgatása;
- 6.2.2. A motorkerékpár kitámasztó lábön történő leparkolása;
- 6.2.3. Legalább két kis sebességű manővert kell végrehajtani, beleértve a szlalomvezetést; ennek lehetővé kell tennie a tengelykapcsoló és a fék kombinált kezelésében, az egyensúlyozásban, a tekintet irányításában, a motorkerékpáron való elhelyezkedésben és a lábak lábtartón való elhelyezésében szerzett jártasság értékelését;
- 6.2.4. Legalább két nagyobb sebességű manővert kell végrehajtani: az egyiknek egy második vagy harmadik sebességfokozatban, legalább 30 km/h sebességgel megtett manővernek kell lennie, a másik során pedig akadályt kell kikerülni legalább 50 km/h sebességgel; ennek lehetővé kell tennie a motorkerékpáron való elhelyezkedésben, a tekintet irányításában, az egyensúlyozásban, a kormányzási technikában és a sebességváltási technikában szerzett jártasság értékelését;
- 6.2.5. Fékezés: végre kell hajtani legalább két fékezési gyakorlatot, amelyek egyike egy legalább 50 km/h sebességnél elvégzett vészfékezés; ennek lehetővé kell tennie az elülső és a hátsó fékek kezelésében, a tekintet irányításában és a motorkerékpáron való elhelyezkedésben szerzett jártasság értékelését.
A 6.2.3–6.2.5. pontban említett különleges manővereket az irányelv hatálybalépését követően legkésőbb öt évvel be kell vezetni.

6.3. Magatartás a közlekedésben

A kérelmezőknek normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtaniuk a következő tevékenységek mindegyikét:

- 6.3.1. Elindulás: parkolást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása;
- 6.3.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását;
- 6.3.3. Haladás ívelt kanyarban;
- 6.3.4. Kereszteződések: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás;
- 6.3.5. Irányváltás: balra és jobbra fordulás; sávváltás;
- 6.3.6. Autópálya vagy hasonló út (ha van ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsító-sávból; kisorolás a lassító sávba;
- 6.3.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás akadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható);
- 6.3.8. Különleges útszakaszok (ha vannak ilyenek): körforgalom; szintbeli vasúti átjáró; villamos-/autóbusz megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn;
- 6.3.9. A szükséges óvintézkedések betartása a járműről történő leszálláskor.

2005. február 23., szerda

7. A B, B1 és B+E kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás
- 7.1. A jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése
- A kérelmezőknek a következő követelmények kielégítésével igazolniuk kell, hogy elő tudnak készülni a biztonságos vezetésre:
- 7.1.1. Az ülés beállítása a megfelelő ülő testhelyzet elérése érdekében;
- 7.1.2. A visszapillantó tükrök, a biztonsági övek és (ha vannak) a fejtámaszok beállítása;
- 7.1.3. Az ajtók zárt állapotának ellenőrzése;
- 7.1.4. A gumibroncsok, a kormány, a fékek, a folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosó-folyadék), a lámpák, a fényvisszaverők, az irányjelzők és a hangjelző berendezés véletlenszerű ellenőrzésének elvégzése;
- 7.1.5. A jármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők ellenőrzése: kocsiszekrény, ponyvák, raktérajtók, vezetőfülke zárhatósága, a berakodás módja, a rakomány rögzítése (csak a B+E kategóriában);
- 7.1.6. A kapcsolószerkezet, valamint a fék- és az elektromos csatlakozók ellenőrzése (csak a B+E kategóriában);
- 7.2. B és B1 kategóriáknál: a közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek
- A következők közül kiválasztott manőverek egy csoportját kell vizsgálni (a négy pontból legalább két manővert, amelyek egyike hátramenetben hajtandó végre):
- 7.2.1. Tolatás egyenesen, illetve tolatás a sarkon jobbra vagy balra, a megfelelő forgalmi sávon belül maradva;
- 7.2.2. Visszafordulás a járművel az előremenet és hátramenet segítségével;
- 7.2.3. A jármű leparkolása és elindulás a parkolóhelyről (az útpadkával párhuzamosan, rézsútosan vagy arra merőlegesen, előre- vagy hátramenetben, sík terepen, hegymenetben és lejtőn);
- 7.2.4. Pontos megállás fékezéssel; választható azonban vészfékezés végrehajtása is.
- 7.3. B+E kategóriánál: a közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek
- 7.3.1. Pótkocsi és vonójármű össze- és szétkapcsolása, vagy szétkapcsolása és újbóli összekapcsolása; a manővernek magában kell foglalnia a vonójárműnek a pótkocsi melletti leparkolását (azaz nem állhat egy vonalban vele);
- 7.3.2. Tolatás kanyarban, amely vonalvezetésének meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik;
- 7.3.3. Biztonságos parkolás a be-/kirakodáshoz.
- 7.4. Magatartás a közlekedésben
- A kérelmezőknek normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtaniuk a következő tevékenységek mindegyikét:
- 7.4.1. Elindulás: parkolást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása;
- 7.4.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását is;
- 7.4.3. Haladás kanyarban;
- 7.4.4. Kereszteződések: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás;
- 7.4.5. Irányváltás: balra és jobbra fordulás; sávváltás;
- 7.4.6. Autópálya vagy hasonló út (ha van ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsító-sávból; kisorolás a lassító sávba;
- 7.4.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás akadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható);
- 7.4.8. Különleges útszakaszok (ha vannak ilyenek): körforgalom; szintbeli vasúti átjáró; villamos-/autóbusz megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn;
- 7.4.9. A szükséges óvintézkedések betartása a járműből történő kiszálláskor.

2005. február 23., szerda

8. A C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 és D1+E kategóriákra vonatkozóan vizsgálandó jártasság és magatartás
- 8.1. A jármű közúti közlekedésbiztonsággal összefüggő előkészítése és műszaki ellenőrzése
- A kérelmezőknek a következő követelmények kielégítésével igazolniuk kell, hogy elő tudnak készülni a biztonságos vezetésre:
- 8.1.1. Az ülés beállítása a megfelelő ülő testhelyzet elérése érdekében;
- 8.1.2. A visszapillantó tükrök, a biztonsági övek és (ha vannak) a fejtámaszok beállítása;
- 8.1.3. A gumibroncsok, a kormány, a fékek, a lámpák, a fényvisszaverők, az irányjelzők és a hangjelző berendezés szűrőpróba-szerű ellenőrzése;
- 8.1.4. A rásegítéses fék- és kormányrendszer ellenőrzése; a kerekek, a kerékagyak, a sárvédők, a szélvédők, az ablakok és az ablaktörlők, a folyadékok (pl. motorolaj, hűtőfolyadék, mosófolyadék) ellenőrzése; a műszerfal ellenőrzése és használata, beleértve a 3821/85/EGK rendelet által meghatározott menetíró készüléket is;
- 8.1.5. A légnyomás, a levegőtartályok és a felfüggesztés ellenőrzése;
- 8.1.6. A jármű rakományával kapcsolatos biztonsági tényezők ellenőrzése: kocsiszekrény, ponyvák, raktérajtók, rakodó szerkezet (ha van), vezetőfülke zárhatósága (ha van ilyen), a rakodás módja, a rakomány rögzítése (csak a C, C+E, C1, C1+E kategóriákban);
- 8.1.7. A kapcsolószerkezet, valamint a fék- és az elektromos csatlakozók ellenőrzése (csak a C+E, C1+E, D+E, D1+E kategóriákban);
- 8.1.8. Különleges járműbiztonsági intézkedések végrehajtásának képessége; a kocsiszekrény, szolgálati ajtók, vészkijáratok, elsősegélynyújtó felszerelés, tűzoltó készülékek és egyéb biztonsági felszerelések ellenőrzése és kezelése (csak a D, D+E, D1, D1+E kategóriákban);
- 8.1.9. Autóstérkép olvasása, útvonaltervezés, ideértve az elektronikus navigációs rendszerek használatát is (választható).
- 8.2. A közúti közlekedésbiztonsággal összefüggésben vizsgálandó különleges manőverek
- 8.2.1. Pótkocsi és vonójármű össze- és szétkapcsolása, vagy szétkapcsolása és újbóli összekapcsolása; a manővernek magában kell foglalnia a vonójárműnek a pótkocsi melletti leparkolását (azaz nem állhat egy vonalban vele) (csak a C+E, C1+E, D+E, D1+E kategóriákban);
- 8.2.2. Tolatás kanyarban, amely vonalvezetésének meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik;
- 8.2.3. Biztonságos parkolás a be-/kirakodáshoz rakodó rámpa/plató vagy hasonló létesítménynél (csak a C, C+E, C1, C1+E kategóriákban);
- 8.2.4. Az utasok buszról való biztonságos leszállását és oda történő biztonságos felszállását lehetővé tevő parkolás (csak a D, D+E, D1, D1+E kategóriákban).
- 8.3. Magatartás a közlekedésben
- A kérelmezőknek normál közlekedési helyzetben, teljes biztonsággal és az összes szükséges óvintézkedést megtéve végre kell hajtaniuk a következő tevékenységek mindegyikét:
- 8.3.1. Elindulás: parkolást követően, a forgalomban való megállás után; kocsibehajtó elhagyása;
- 8.3.2. Haladás egyenes úton; elhaladás szembejövő járművek mellett, beleértve ennek szűk helyen való végrehajtását is;
- 8.3.3. Haladás kanyarban;
- 8.3.4. Kereszteződések: csomópontok és útkereszteződések megközelítése és az ezeken való áthaladás;
- 8.3.5. Irányváltás: balra és jobbra fordulás; sávváltás;
- 8.3.6. Autópálya vagy hasonló út (ha van ilyen) megközelítése/elhagyása: besorolás a gyorsító-sávból; kisorolás a lassító sávba;
- 8.3.7. Előzés/elhaladás valami mellett: más közlekedő előzése (ha lehetséges); haladás akadályok (pl. parkoló autók) mellett; más közlekedő általi leelőzés (ha alkalmazható);

2005. február 23., szerda

- 8.3.8. Különleges útszakaszok (ha vannak ilyenek): körforgalom; szintbeli vasúti átjáró; villamos-/autóbusz megálló; gyalogátkelőhely; haladás hosszú emelkedőn/lejtőn;
- 8.3.9. A szükséges óvintézkedések betartása a járműből történő kiszálláskor.

9. A jártassági és magatartásvizsga értékelése

- 9.1. A fentiekben említett valamennyi forgalmi helyzetre vonatkozóan az értékelésnek tükröznie kell, hogy a vizsgázó a készség milyen fokán használja a jármű vezérlő berendezéseit, továbbá milyen képességekről adott számot a forgalomban történő biztonságos vezetés szempontjából. A vizsgázatónak a vizsga teljes időtartama alatt biztonságban kell éreznie magát. Ha a vizsgázó a vizsgajármű, illetve a benne utazók vagy a közlekedés más résztvevői biztonságát közvetlenül veszélyeztető vezetési hibákat vét vagy veszélyes magatartást tanúsít, akkor a vizsga sikertelennek minősül függetlenül attól, hogy a vizsgázatónak vagy a kísérő személynek közbe kellett-e avatkoznia, vagy sem. A vizsgázató mindazonáltal szabadon eldöntheti, hogy a jártassági és magatartásvizsgát be kell-e fejeznie.

A járművezetői vizsga vizsgázatóit ki kell képezni a kérelmezők biztonságos vezetési képességének helyes felmérésére. A vizsgázatók munkáját – a hibaértékelés e mellékletben meghatározott szabályainak megfelelő, helyes és következetes alkalmazásának biztosítása érdekében – az adott tagállam által erre felhatalmazott testületnek kell figyelemmel kísérnie és felügyelnie kell.

- 9.2. Az értékelés során a vizsgázatóknak külön figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a kérelmező defenzív és együttműködő vezetői magatartást tanúsít-e. Ennek a teljes vezetői stílust tükröznie kell, és a vizsgázatónak figyelembe kell vennie ezt a kérelmezőről kialakított összképben. Ez magában foglalja az alkalmazkodó és határozott (biztonságos) vezetést, az út- és időjárási viszonyok, a közlekedés többi résztvevőjének (különösen a sérülékenyebbek) érdekeinek figyelembevételét és az előrelátást.
- 9.3. A vizsgázató továbbá felméri, hogy a kérelmező:
- 9.3.1. Ellenőrzése alatt tartja-e a járművet; figyelembe véve az alábbiakat: a biztonsági övek, visszapillantó tükrök, fejtámaszok megfelelő használatát; az ülést; a lámpák és egyéb berendezések megfelelő használatát; a tengelykapcsoló, sebességváltó, gázpedál, a fékrendszerek (ha van, harmadik fékrendszer is), a kormány megfelelő használatát; a jármű különböző körülmények közötti, különböző sebességek melletti irányítását; az útbiztonságot; a jármű tömegét, méreteit és jellemzőit; a rakomány tömegét és típusát (csak a B+E, C, C+E, C1, C1+E, D+E, D1+E kategóriákban); az utasok kényelmét (csak a D, D+E, D1, D1+E kategóriákban) (egyenletes vezetés nagymértékű gyorsítás és hirtelen fékezés nélkül);
 - 9.3.2. Gazdaságosan és környezetbarát módon vezet-e, figyelembe véve a percenkénti fordulatszámot, a sebességváltást, a fékezést és a gyorsítást (csak a B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1, D1+E kategóriákban);
 - 9.3.3. Figyelem: minden irányba kiterjedő figyelem; a tükrök megfelelő használata; nagy-, közép- és kistávolságú látás;
 - 9.3.4. Elsőbbség/elsőbbségadás: elsőbbség az útkereszteződésekben, csomópontokban; elsőbbségadás más alkalmakkor (pl. irányváltás, sávváltás, különleges manőverek közben);
 - 9.3.5. Helyes elhelyezkedés az úttesten: megfelelő elhelyezkedés az úttesten, a forgalmi sávokban, a körforgalomban, kanyarokban, a jármű típusának és jellemzőinek megfelelően; előrelátó elhelyezkedés az úttesten;
 - 9.3.6. Távolságtartás: elegendő távolságot tart-e előre és oldalirányban; elegendő távolságot tart-e a közlekedés többi résztvevőjétől;
 - 9.3.7. Sebesség: nem lépi-e túl a megengedett legnagyobb sebességet; a sebességet az időjárási/közlekedési viszonyok szerint, és ahol értelmezhető, a nemzeti sebességkorlátozások szerint választja-e meg; olyan sebességgel vezet-e, hogy meg tud állni a belátható és üres útszakaszon; a sebességet a közlekedés azonos típusú résztvevőinek általános sebességéhez igazítja-e;
 - 9.3.8. Közlekedési lámpák, közúti jelzőtáblák és egyéb jelzések: megfelelően cselekszik-e a közlekedési lámpáknál; engedelmeskedik-e a forgalomirányítók utasításainak; megfelelően cselekszik-e a közúti jelzőtábláknál (tiltó és utasítást adó jelzőtáblák); megfelelően cselekszik-e az útburkolati jeleknél;

2005. február 23., szerda

- 9.3.9. Jelzés: jelzések adása a szükséges helyen, helyesen és megfelelő időben; helyes irányjelzés; a megfelelő műveleteket végzi-e el a közlekedés többi résztvevője valamennyi jelzésére;
- 9.3.10. Fékezés és megállás: időben lassít-e, a körülményeknek megfelelően fékez és áll-e meg; előrelátás; használja-e a különböző fékrendszereket (csak a C, C+E, D, D+E kategóriákban); használja-e a fékeken kívüli sebességcsökkentő rendszereket (csak a C, C+E, D, D+E kategóriákban).

10. A vizsga időtartama

A vizsga időtartamának és a megtett távolságnak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az ennek a mellékletnek a B. pontjában meghatározott jártasság és magatartás felmérhető legyen. Az **A, A2, A1, B, B1 és B+E kategóriák** esetén az úton vezetéssel töltött idő semmi esetre sem lehet rövidebb 25 percnél, illetve a többi kategória esetében 45 percnél. Ebbe az időbe nem számít bele a kérelmező fogadása, a jármű felkészítése, a jármű közötti közlekedésbiztonsággal összefüggő műszaki ellenőrzése, a különleges manőverek, valamint a gyakorlati vizsga eredményének kihirdetése.

11. A vizsga helyszíne

A vizsga különleges manőverek felmérésére irányuló része lefolytatható különleges vizsgaterepen. Amennyiben lehetséges, a forgalomban tanúsított magatartást felmérő vizsgarészt a települések beépített területén kívüli utakon, gyorsforgalmi úton és autópályán, valamint a városi utak mindenféle típusán (lakóövezetek, 30 és 50 km/h sebességkorlátozású területek, városi gyorsforgalmi utak) kell végrehajtani; amelyeknek a nehézségek mindazon típusát képviselniük kell, amellyel a járművezetők valószínűleg találkozhatnak. Az is kívánatos, hogy a vizsgára különböző sűrűségű forgalomban kerüljön sor. A közúti vezetéssel töltött időt optimálisan kell felhasználni a kérelmező valamennyi fellelhető különböző közlekedési területen való értékelésére, külön hangsúlyt fektetve az e területek közötti váltásra.

II. A GÉPI MEGHAJTÁSÚ JÁRMŰVEK VEZETÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ISMERETEK, JÁRTASSÁG ÉS MAGATARTÁS

Valamennyi gépi meghajtású jármű vezetőjének minden pillanatban rendelkeznie kell a fenti 1–9. pontban leírt ismeretekkel, jártassággal és magatartással, hogy képes legyen:

- A közlekedési veszélyhelyzetek felismerésére és azok súlyosságának megítélésére;
- A járműve felett kellő uralom gyakorlására annak érdekében, hogy ne idézzen elő veszélyhelyzetet, továbbá hogy megfelelően tudjon reagálni, amennyiben ilyen helyzet adódik;
- A közúti közlekedési szabályok, különösen a közúti balesetek megelőzésére és a forgalom folyamatoságának fenntartására szolgáló szabályok betartására;
- Minden jelentős műszaki hiba észlelésére a járművén, különösen azokéra, amelyek a biztonságot veszélyeztetik, valamint azok megfelelő módon történő kijavíttatására;
- A vezetői magatartást befolyásoló összes tényező figyelembevételére (pl. alkohol, fáradtság, gyenge látás stb.) a biztonságos vezetéshez szükséges képességek teljes körű megőrzése érdekében;
- A közlekedésben résztvevők biztonságának elősegítésére, különös tekintettel a gyengékre és a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévőkre, a mások iránt tanúsított kellő tisztelettel.

A tagállamok megfelelő intézkedéseket vezethetnek be annak biztosítására, hogy azok a járművezetők, akik elfelejtették az 1–9. pontban leírt ismereteket, jártasságot vagy magatartást, ismét visszanyerhessék ezeket az ismereteket és ezt a jártasságot, valamint továbbra is olyan magatartást tanúsíthassanak, amilyen a járművezetéshez szükséges.